

FI lausuntopyyntö VaVa syksy 2017

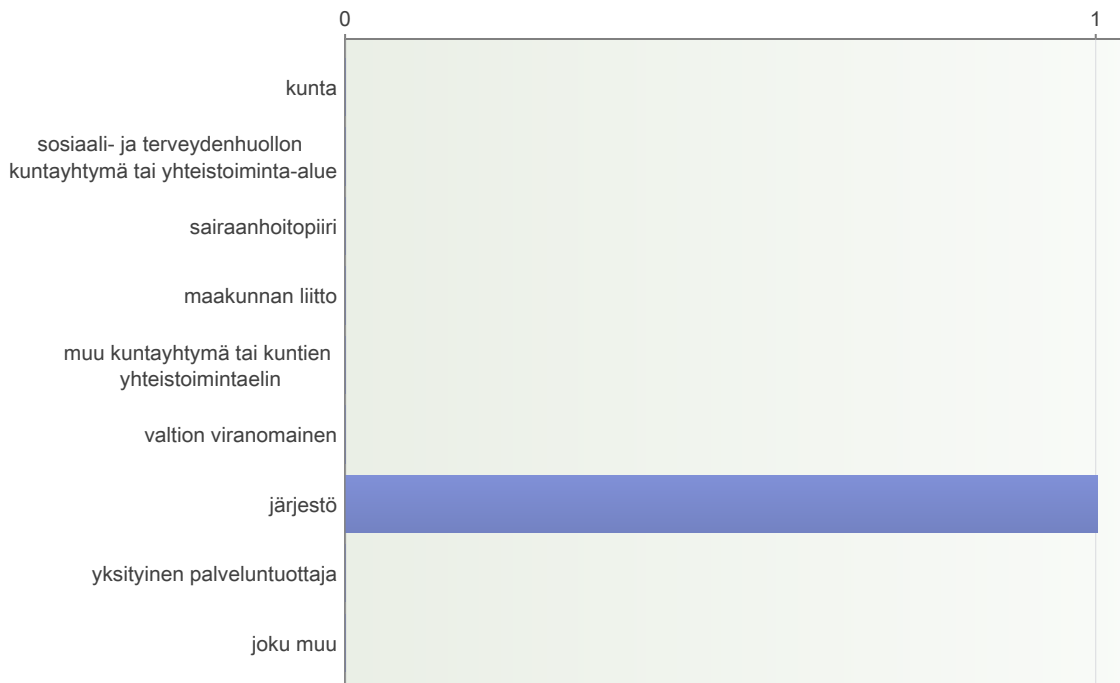
1. TAUSTATIEDOT

Vastaajien määrä: 1

Vastaajatahon virallinen nimi	Vastauksen kirjanneen henkilön nimi	Vastauksen vastuuhenkilön yhteystiedot, sähköposti ja puhelinnumero	Lausunnon käsittelypäivämäärä toimielimessä	Toimielimen nimi
Suomen Luustoliitto ry	Ansa Holm	Luustoliitto, Arkadiankatu 19 C 36, 00100 Helsinki; ansa.holm@luustoliitto.fi; 050 303 8129	15.12.2017	Suomen Luustoliitto ry:n työvaliokunta

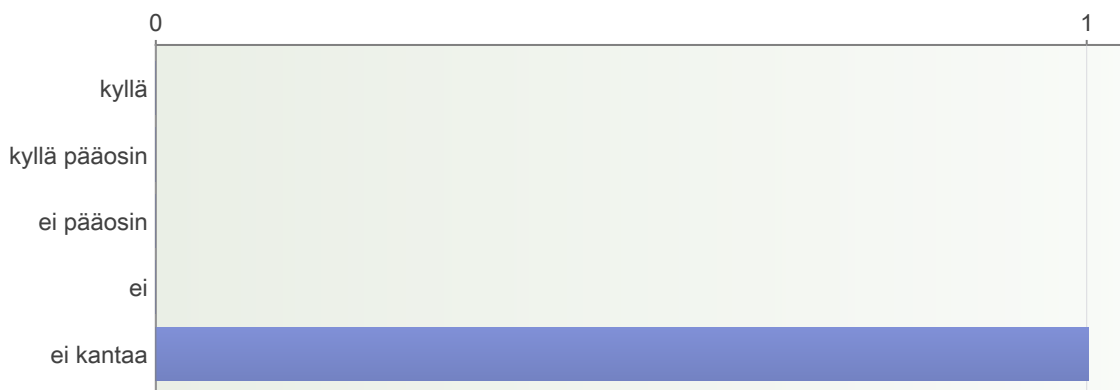
2. Onko vastaaja

Vastaajien määrä: 1

3. 1. Voidaanko ehdotetulla valinnanvapauslailla osaltaan kaventaa väestön terveys- ja hyvinvointieroja sekä parantaa palvelujen yhdenvertaista saatavuutta?

Vastaajien määrä: 1

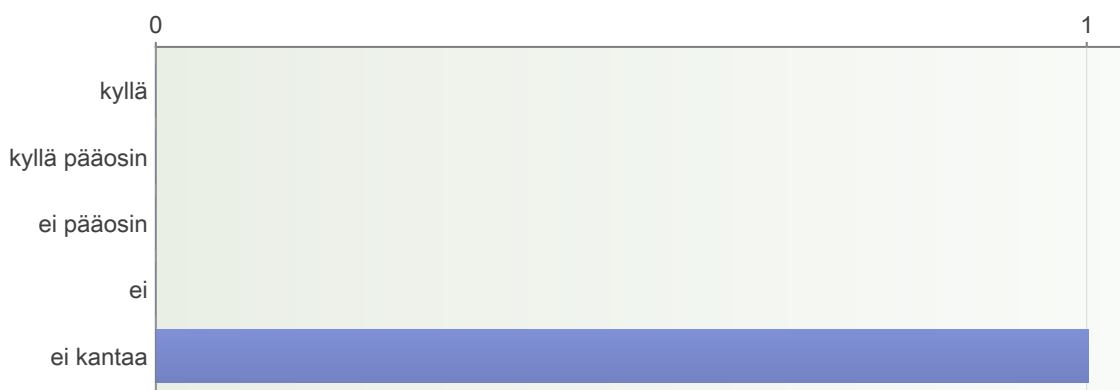

4. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

5. 2. Edistääkö valinnanvapauslakiluonnos tarkoituksenmukaisella tavalla asiakkaan vaikutusmahdollisuuksia omiin palveluihin?

Vastaajien määrä: 1

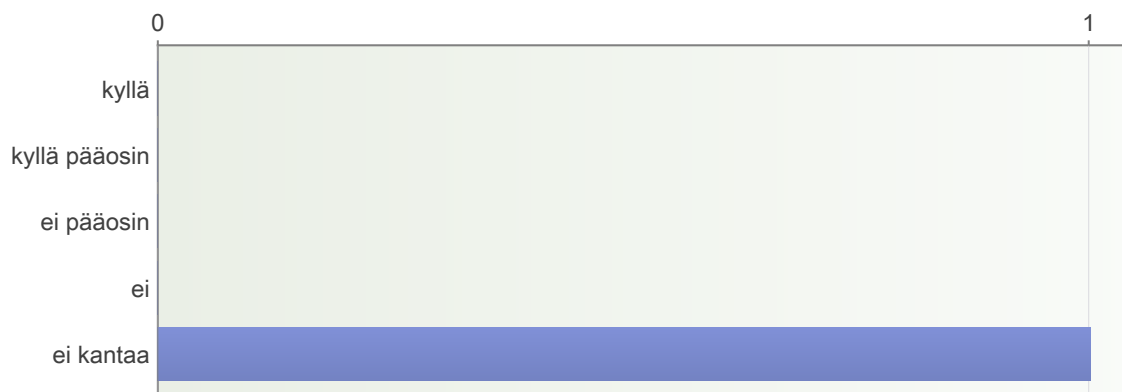

6. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

7. 3. Antaako lakiluonnos asiakkaalle riittävät mahdollisuudet hakeutua asiakkaan omaan tilanteeseen sopivaan palveluun?

Vastaajien määrä: 1

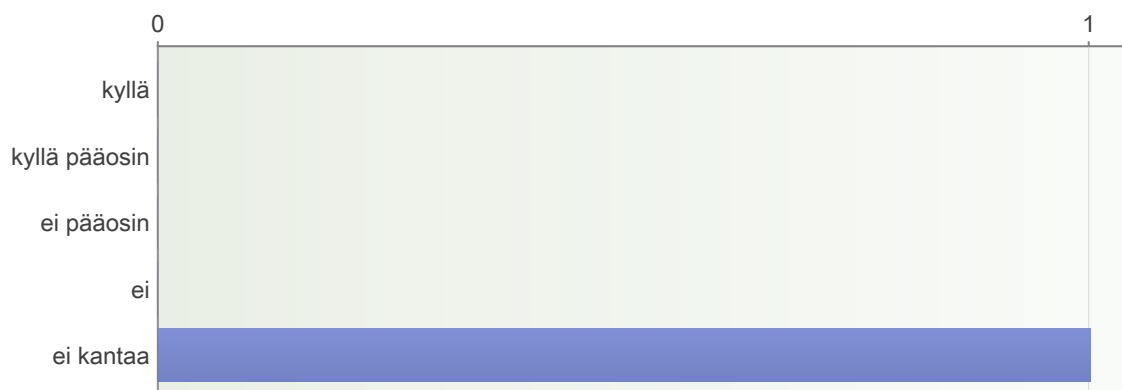

8. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

9. 4. Jos asiakkaalla on laaja-alaisia palveluntarpeita, toteutuuko lakiluonnoksen perusteella asiakkaan mahdollisuus saada tarpeen mukaisella tavalla yhteen sovitettuja palveluja?

Vastaajien määrä: 1

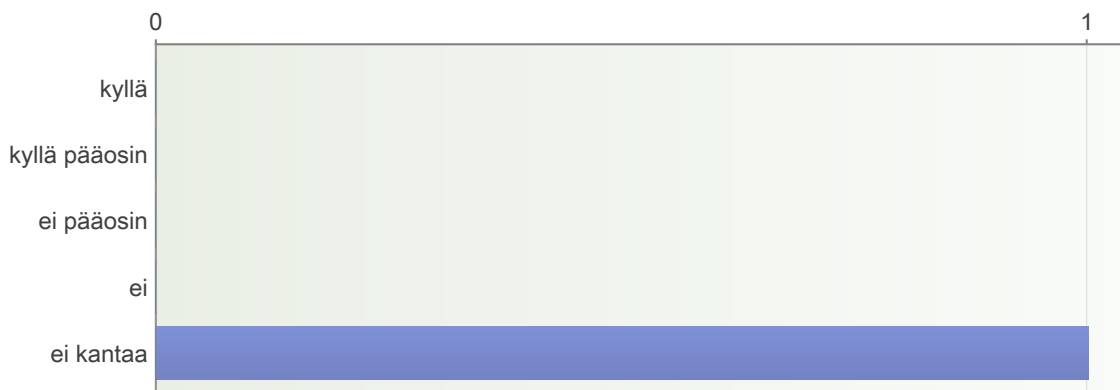

10. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

11. 5. Turvaako lakiluonnos palvelujen horisontaalisen ja vertikaalisen integraation?

Vastaajien määrä: 1

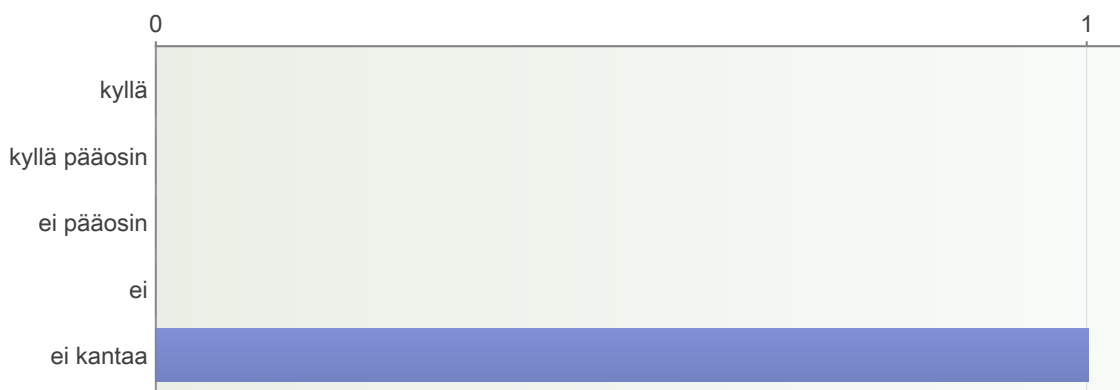

12. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

13. 6. Antaako esitys maakunnille riittävät edellytykset järjestämisvastuun toteuttamiseen?

Vastaajien määrä: 1

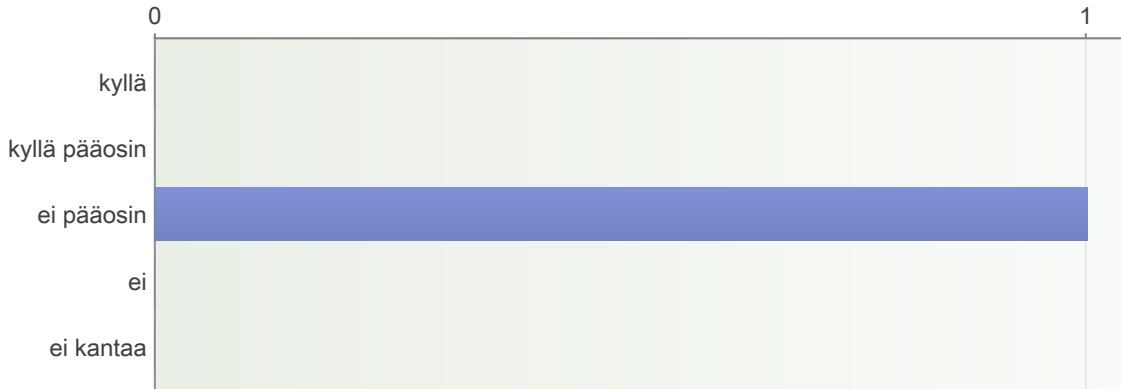

14. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

15. 7. Edistääkö lakiluonnos toimintatapojen muutosta ja uusien palveluinnovaatioiden käyttöönottoa?

Vastaajien määrä: 1

16. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

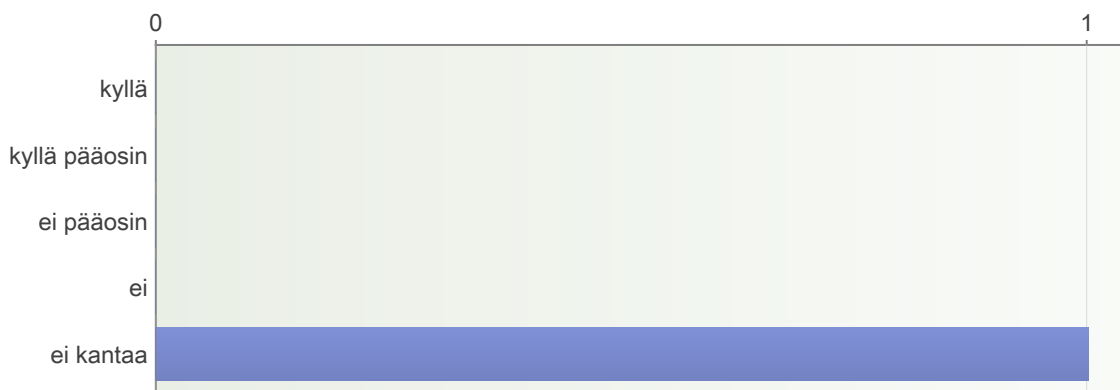
- Markkinoiden keskittymiskehitys todennäköisesti tulee jäykistämään ja vähentämään uuden kehittämistä, sillä innovaatioille ei nykyisellään ole riittäviä kannustimia. Myös yritystoiminnan periaatteet, voiton tuottaminen osakkeenomistajille ja siihen liittyvä liikesalaisuusperiaate, todennäköisesti heikentää innovaatioiden ja hyvien käytäntöjen leviämistä.

Sosiaali- ja terveysalan järjestöt ovat tunnetusti tuottaneet STEA:n rahoituksella monia uusia toimintamalleja, kuten koko järjestötoimintaan yleisesti liittyvä vertaistoiminta sekä ryhmämuotoinen avomuotoinen sopeutusvalmennus. Järjestöjen yhteistyö julkisen ja yksityisen sektorin kanssa saattaa vähentää järjestöjen monipuolisten, ihmistä lähellä olevien, osin asiakkaalle täysin maksuttomien palveluiden mahdollisuuksia kilpailussa. Samalla saatetaan heikentää merkittävästi kansalaisyhteiskunnan toimintaa.

Lakiluonnoksessa maakuntien, sote-keskusten ja kuntien yhdyspinnoille tulee jäämään monia erilaisia palvelutarpeita, kuten esimerkiksi kroonisia sairauksia sairastavien omahoidon tuen ja kuntoutumisen tarpeita. Lisäksi järjestöt tarjoavat myös puhtaan vapaaehtoistoiminnan ja kilpailutettavien palveluiden välimaastoon jääviä, sosiaali- ja terveydenhuollon kanssa yhteistyössä toteutettavia maksuttomia STEA:n rahoittamia palveluita, jotka eivät kuulu kilpailutuksen piiriin. Näille harmaille alueille jäävien palvelutarpeiden ja palveluiden huomiotta jättäminen on osaltaan rajoittamassa muutoksen ja uusien palveluinnovaatioiden käyttöönottoa ja saattaa jopa estää tällaisten palveluiden käytön jatkossa.

17. 8. Antaako valinnanvapauslakiluonnos yhdessä muun maakunta- ja sote-uudistuksen kanssa riittävät edellytykset saavuttaa 3 miljardin euron kustannusten kasvun hillinnän tavoite?

Vastaajien määrä: 1

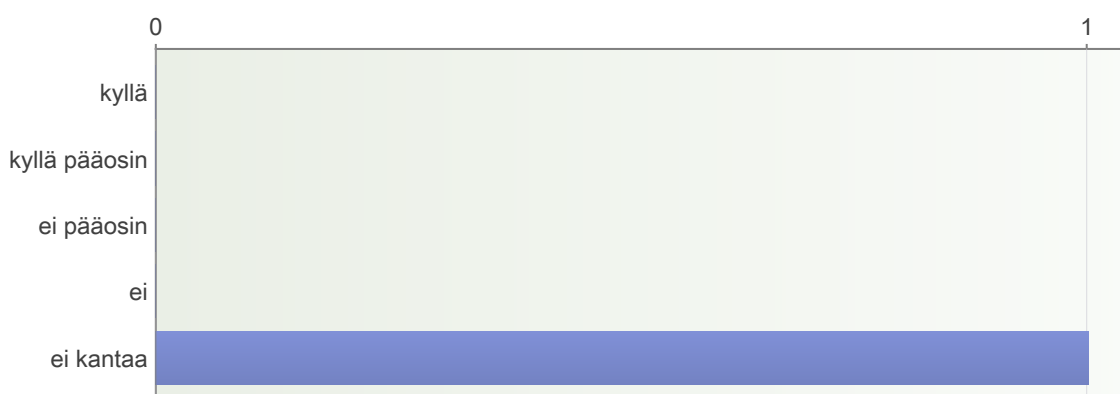

18. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

19. 9. Sosiaali- ja terveydenhuollon valinnanvapauslakiluonnoksen 3 luvussa säädettäisiin asiakkaan suoran valinnan sosiaali- ja terveystalvueluista. 9a. Turvaavatko maakunnan liikelaitoksen suoran valinnan palvelujen tuotantoa koskevat säännökset (mm. 16 §) palvelujen yhdenvertaisen saatavuuden kaikissa olosuhteissa?

Vastaajien määrä: 1

20. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

21. 9b. Onko lakiluonnoksen 18 §:ssä säädetty sote-keskuksen lakisääteinen palveluvalikoima sisällöltään ja laajuudeltaan tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1

22. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Sosiaali- ja terveyskeskusten suoran valinnan palveluiden valikoima perustuu terveydenhuoltolakiin ja sosiaalihuoltolakiin. Terveydenhuoltolain (29 §) määrittelemä kunnan tarjoama lääkinnällinen kuntoutus sisältää nykyisin myös toimintakyvyn parantamiseen ja ylläpitämiseen tähtäävät terapiat sekä muut tarvittavat kuntoutumista edistävät toimenpiteet sekä sopeutumisvalmennuksen. Nämä on jätetty pois lakiesityksen sote-keskusten palveluista ja siirretty maakuntien palveluiksi.

Sosiaali- ja terveysalan järjestöjen STEA-rahoituksella tarjotaan kuntoutus- ja sopeutumisvalmennustoimintaa noin 100 miljoonan euron edestä (Kuntoutuksen uudistamiskomitean raportti). Järjestöjen tarjoamat kuntoutus- ja sopeutumisvalmennuspalvelut eivät ole olleet päällekkäisiä julkisen sektorin tarjoamien kuntoutuspalveluiden kanssa, vaan palvelut on kohdistettu väliinputoajaryhmiin. Kuntoutuksen uudistamiskomitean raportissa ehdotetaan (ehdotus 45), että ”Asiakassuunnitelmassa on otettava huomioon asiakkaita edustavien sosiaali- ja terveysalan järjestöjen integroiminen kuntoutumisen asiantuntijoina, vertaistukijoina ja kehittäjinä osaksi asiakkaan kokonaisvaltaista kuntoutumisen prosessia.” Lisäksi ehdotetaan (ehdotus 46), että ”Sote-järjestämislaissa on varmistettava maakuntien ja sosiaali- ja terveysalan järjestöjen yhteistyö sekä turvattava se, että maakunnat tukevat ja avustavat kolmannen sektorin auttamistyötä.”

Koska nykyinen kunnan tarjoama lääkinnällinen kuntoutus on siirretty maakunnille, maakuntien palveluvalikoiman kuntoutuksellisten palveluiden palveluvalikoimaan tulee kirjata osaksi lakia yhteistyö sosiaali- ja terveysalan järjestöjen ja erityisesti niiden tarjoamien vertaistuki- ja sopeutumisvalmennuspalveluiden osalta. Tällä hetkellä lainsäädännön uudistusesityksen sisällössä järjestöt on käytännön tasolla syrjäytetty.

Lakiluonnoksessa maakuntien, sote-keskusten ja kuntien yhdyspinnoille tulee jäämään monia erilaisia palvelutarpeita, kuten esimerkiksi kroonisia sairauksia sairastavien omahoidon tuen ja kuntoutumisen tarpeita. Lisäksi järjestöt tarjoavat myös puhtaan vapaaehtoistoiminnan ja kilpailutettavien palveluiden välimaastoon jääviä, sosiaali- ja terveydenhuollon kanssa yhteistyössä toteutettavia maksuttomia STEA:n rahoittamia palveluita, jotka eivät kuulu kilpailutuksen piiriin.

Sote-keskusten lakisääteisen palveluvalikoiman tulee huomioida monenlaiset yhdyspintapalvelut ja lisäksi

järjestöjen kanssa tehtävä yhteistyö tulee kirjata lakiehdotukseen osaksi sote-keskuksen työtä ja palveluita.

23. 9c. Onko lakiluonnoksen 18 §:ssä säädetty suunhoidon yksikköjen lakisääteinen palveluvalikoima sisällöltään ja laajuudeltaan tarkoituksenmukainen?

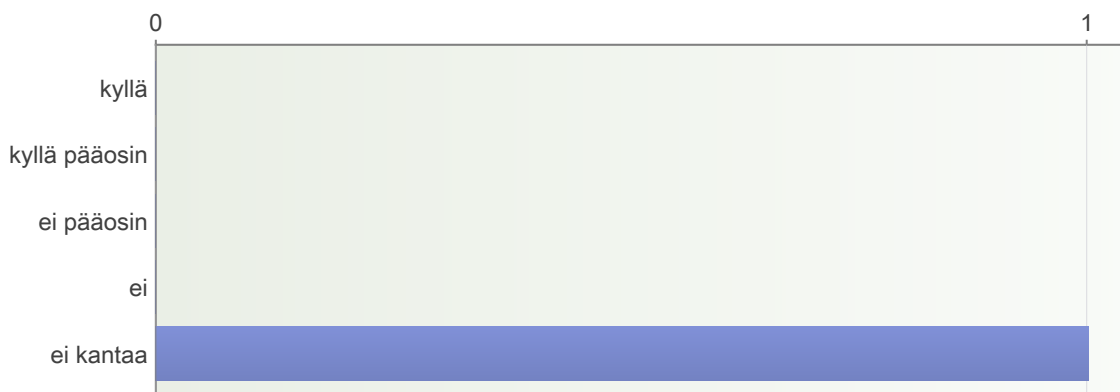
Ei vastauksia.

24. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

25. 9d. Onko lakiluonnoksen 18 § sote-keskuksen suoran valinnan palveluista riittävän selkeä siltä osin, mitkä palvelut kuuluvat suoran valinnan palvelujen piiriin ja mitkä kuuluvat maakunnan liikelaitoksen tuottamiin muihin kuin suoran valinnan palveluihin?

Vastaajien määrä: 1

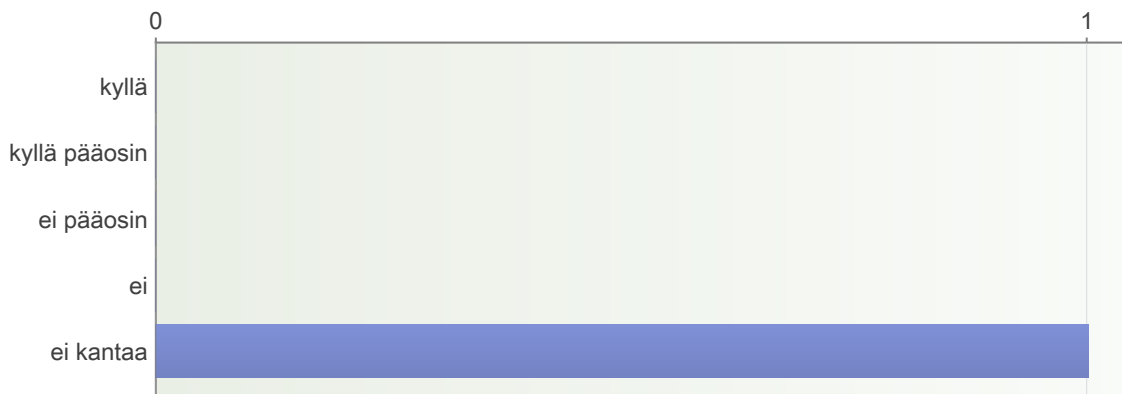

26. Jos ei, niin miten olisi tarkoituksenmukaista määritellä ne perusteet, joilla määritellään tarkemmin sote-keskuksissa tuotettavat palvelut?

Ei vastauksia.

27. 9e. Onko lakiluonnoksen 18 § suunhoidon suoran valinnan palveluista riittävän selkeä siltä osin, mitkä palvelut kuuluvat suoran valinnan palvelujen piiriin ja mitkä kuuluvat maakunnan liikelaitoksen tuottamiin muihin kuin suoran valinnan palveluihin?

Vastaajien määrä: 1

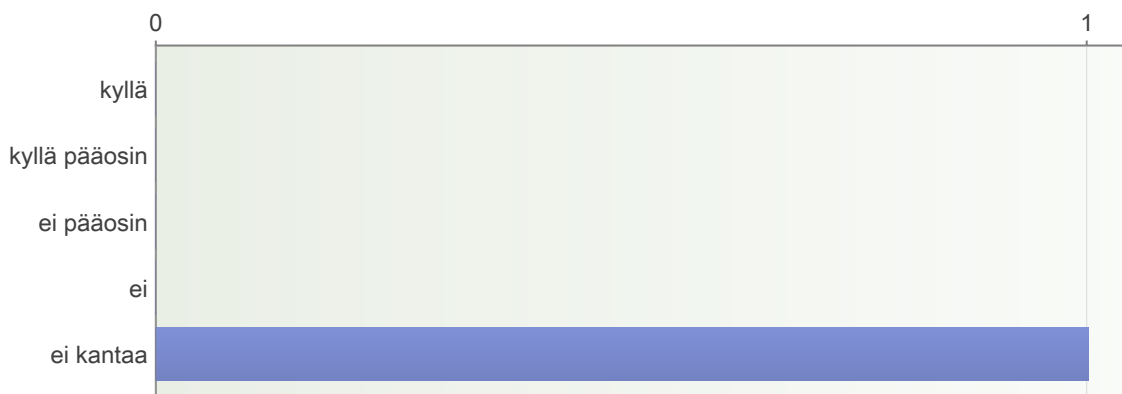

28. Jos ei, niin miten olisi tarkoituksenmukaista määritellä ne perusteet, joilla määritellään tarkemmin suunhoidon yksiköissä tuotettavat palvelut?

Ei vastauksia.

29. 9f. Ovatko säännökset (mm. 18 § ja 37 §) sosiaalihuollon osalta tarkoituksenmukaisia ja riittäviä?

Vastaajien määrä: 1

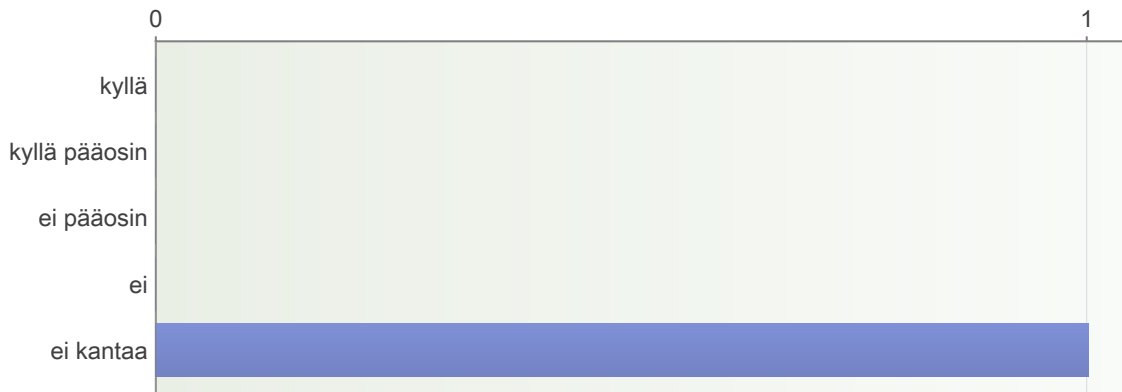

30. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

31. 10. Lakiluonnoksen 4 luvussa säädettäisiin asiakkaan mahdollisuuksista valita maakunnan liikelaitos. 10a. Antaako lakiluonnoksen 21 § asiakkaalle tarkoituksenmukaiset mahdollisuudet valita liikelaitos?

Vastaajien määrä: 1

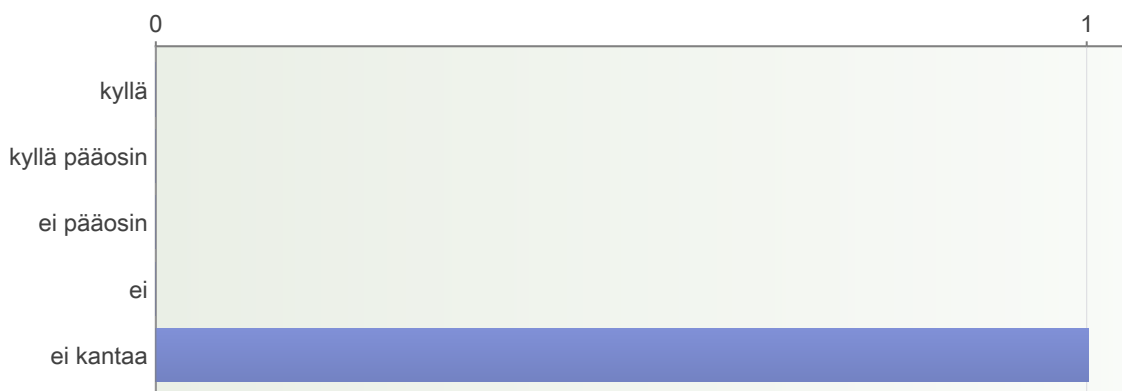

32. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

33. 10b. Entä antaako lakiluonnoksen 22 ja 23 § asiakkaalle tarkoituksenmukaiset mahdollisuudet valita liikelaitoksen palveluyksikkö/yksiköt?

Vastaajien määrä: 1

34. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

35. 11. Lakiluonnoksen 5 luvussa säädettäisiin asiakassetelin käytöstä asiakkaan valinnanvapauden lisäämisessä. 11a. Onko lakiluonnoksen 24 §:ssä säädetty asiakasseteli sisällöltään ja laajuudeltaan tarkoituksenmukainen?

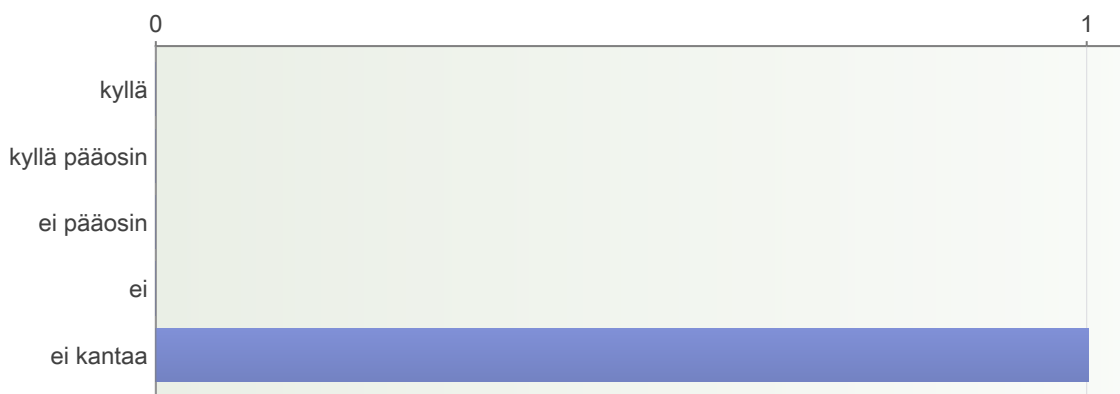
Ei vastauksia.

36. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

37. 11b. Onko maakunnan liikelaitoksella 24 §:n 2 ja 3 momentissa säädettyjen rajausten perusteella edellytykset turvata riittävät palvelut kustannustehokkaalla tavalla?

Vastaajien määrä: 1

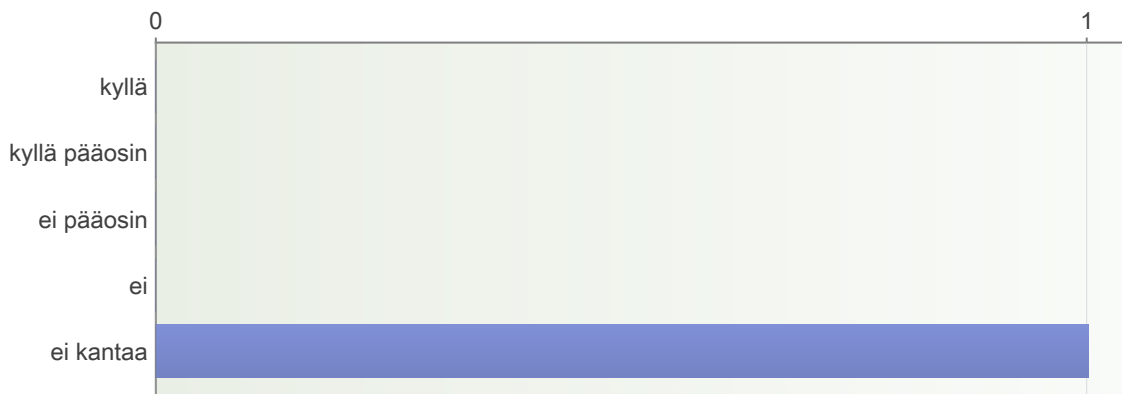

38. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

39. 11c. Onko lakiluonnoksen 24 §:n sääntely riittävä erikoissairaanhoidon valtakunnallisen ja alueellisen palvelujärjestelmän turvaamisen näkökulmasta?

Vastaajien määrä: 1

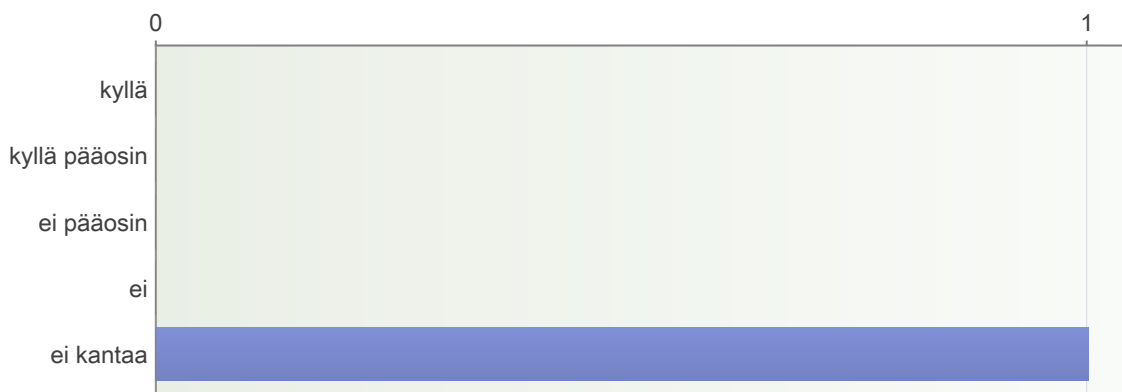

40. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

41. 11d. Ovatko asiakasseteliä koskevat säännökset asiakkaan aseman ja oikeuksien näkökulmasta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

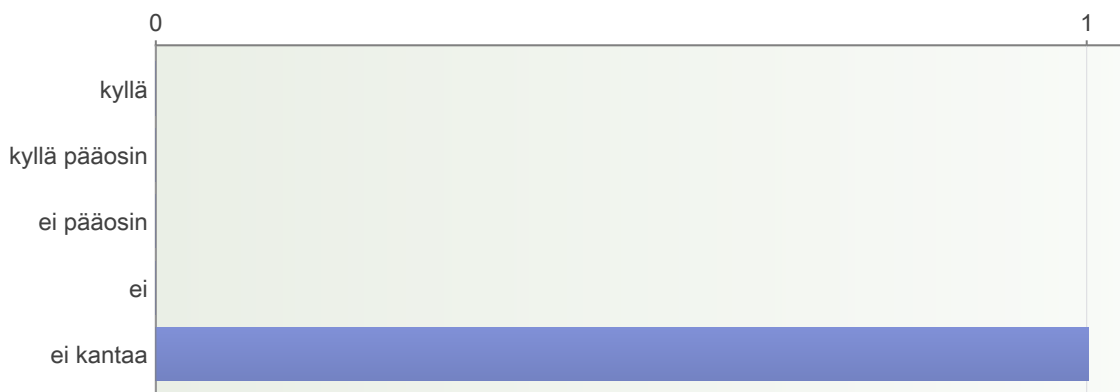

42. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

43. 11e. Turvaako asiakassetelijärjestelmä maakunnalle riittävät ohjaus- ja vaikutusmahdollisuudet järjestämisvastuun toteuttamisen näkökulmasta?

Vastaajien määrä: 1

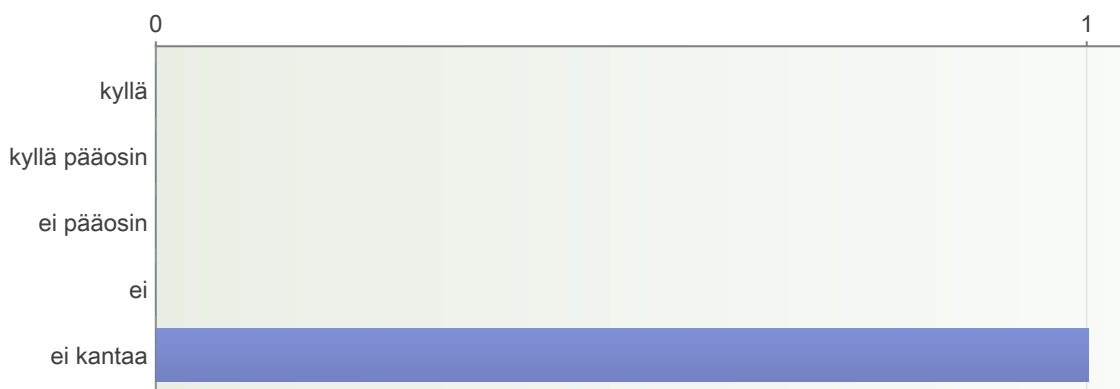

44. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

45. 12. Lakiluonnoksen 6 luvussa säädettäisiin henkilökohtaisen budjetin käytöstä asiakkaan valinnanvapauden lisäämisessä. Mahdollistavatko säännökset asiakkaalle riittävät mahdollisuudet vaikuttaa tarvitsemiensa palvelujen toteutukseen?

Vastaajien määrä: 1

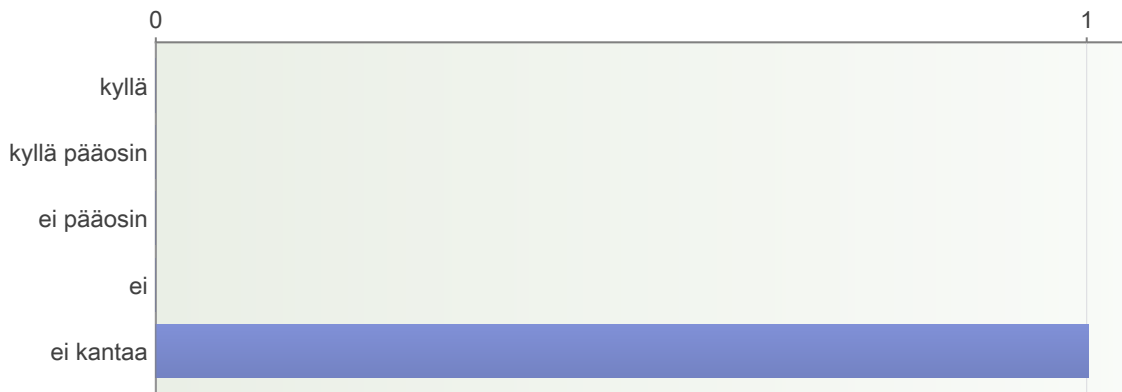

46. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

47. 13. Lakiluonnoksen 7 luvussa säädettäisiin asiakkaan neuvonnasta ja ohjauksesta sekä palvelutarpeen arvioinnista. Lisäksi lakiluonnoksen 5 §:ssä säädettäisiin asiakkaalle tehtävästä yhdestä asiakassuunnitelmasta. Turvaavatko säännökset riittävän hyvin asiakkaan oikeudet sekä palvelujen toteuttamisen asiakkaan tarpeita vastaavasti?

Vastaajien määrä: 1

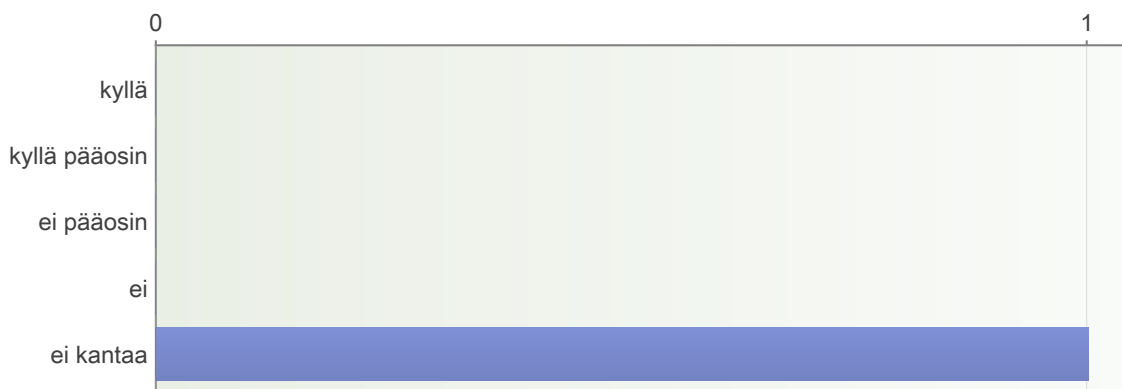

48. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

49. 14. Lakiluonnoksen 8 luvussa säädettäisiin palveluntuottajien hyväksymis- ja sopimusmenettelyistä. 14a. Ovatko säännökset hyväksymismenettelyistä lakiluonnoksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

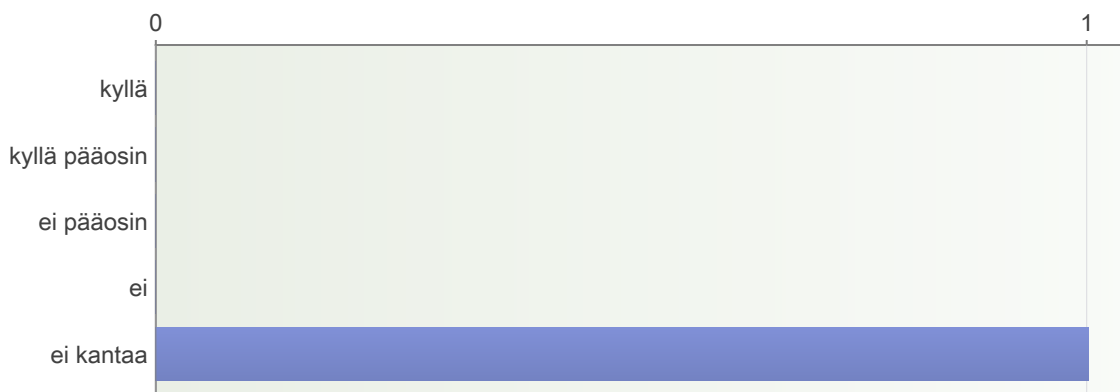

50. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

51. 14b. Varmistaako hallintopäätöstä ja ehtojen asettamista koskeva sääntely (42 §) riittävät mahdollisuudet maakunnan järjestämisvastuun toteuttamiseen.

Vastaajien määrä: 1

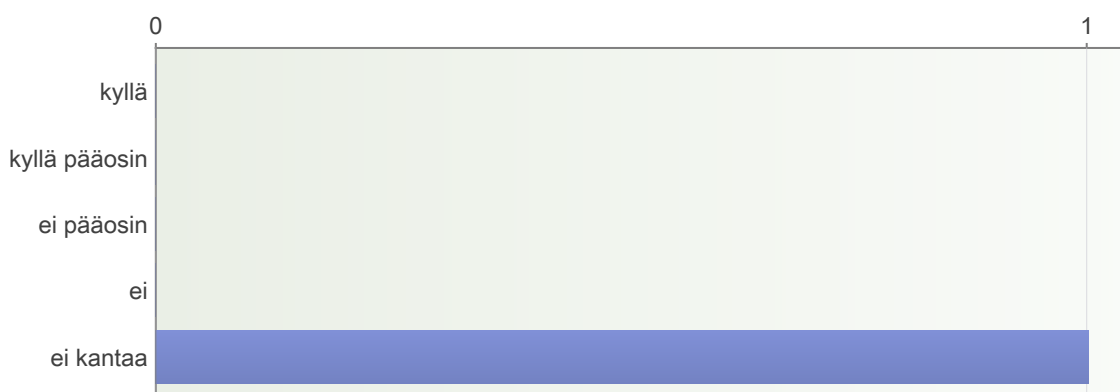

52. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

53. 14c. Ovatko säännökset sopimusmenettelyistä lakiluonnoksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

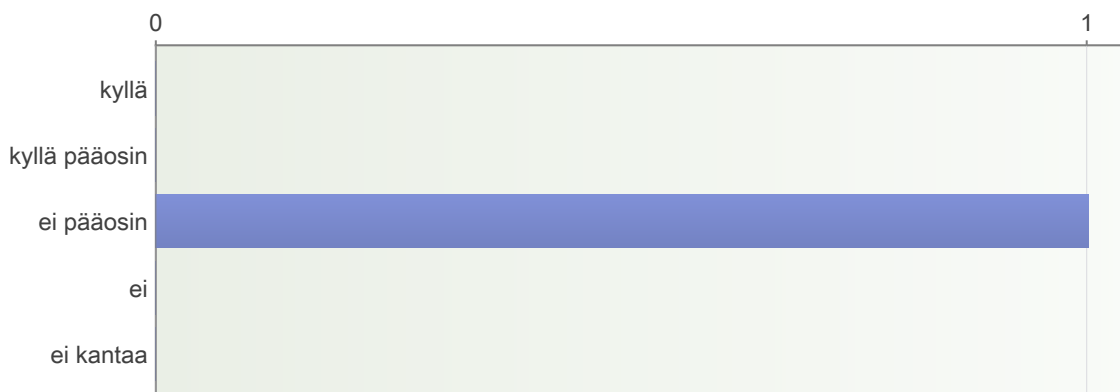

54. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

55. 15. Lakiluonnoksen 9 luvussa säädettäisiin palvelujen tuottamisesta ja palveluntuottajien velvoitteista. Ovatko säännökset lakiluonnoksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

56. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

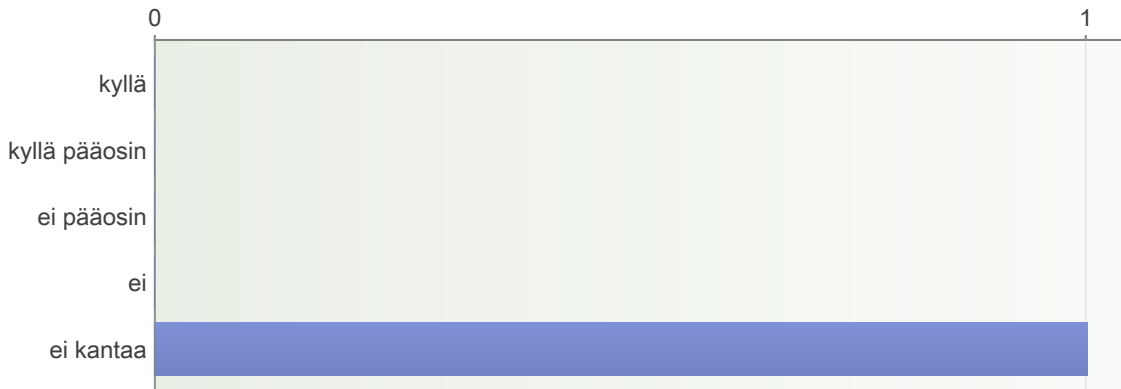
- Suoran valinnan palveluntuottajan on tehtävä lakiluonnoksen 54 § (3. mom) mukaan yhteistyötä alueellaan maakunnan ja kuntien kanssa hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi maakunnan kanssa tekemässään sopimuksessa määritellyllä tavalla.

Lakiluonnoksessa maakuntien, sote-keskusten ja kuntien yhdyspinnoille tulee jäämään useita, nykyisin toimivia malleja ja ratkaisuja. Lisäksi järjestöt tarjoavat myös puhtaan vapaaehtoistoiminnan ja kilpailutettavien palveluiden välimaastoon jääviä, sosiaali- ja terveydenhuollon kanssa yhteistyössä toteutettavia maksuttomia STEA:n rahoittamia palveluita, jotka eivät kuulu kilpailutuksen piiriin.

Lakiluonnokseen tulee lisätä velvoite tehdä yhteistyötä myös sosiaali- ja terveysalan järjestöjen kanssa. Järjestöt tekevät monipuolisesti tärkeää työtä hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi. Yhteistyöhön liittyvän velvoitteen kirjaaminen lakiluonnokseen on tärkeää, ja tulee hyödyttämään kaikkia osapuolia.

57. 16. Lakiluonnoksen 10 luvussa säädettäisiin palveluntuottajalle suoritettavista korvauksista.
16a. Ottavatko sote-keskuksen kiinteän maksun osuus ja sen määräytymistä koskevat tekijät riittävästi huomioon asiakkaiden erilaiset palvelutarpeet ja niiden aiheuttamat kustannukset?

Vastaajien määrä: 1

58. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

59. 16b. Ovatko säännökset muista korvauksista uudistuksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

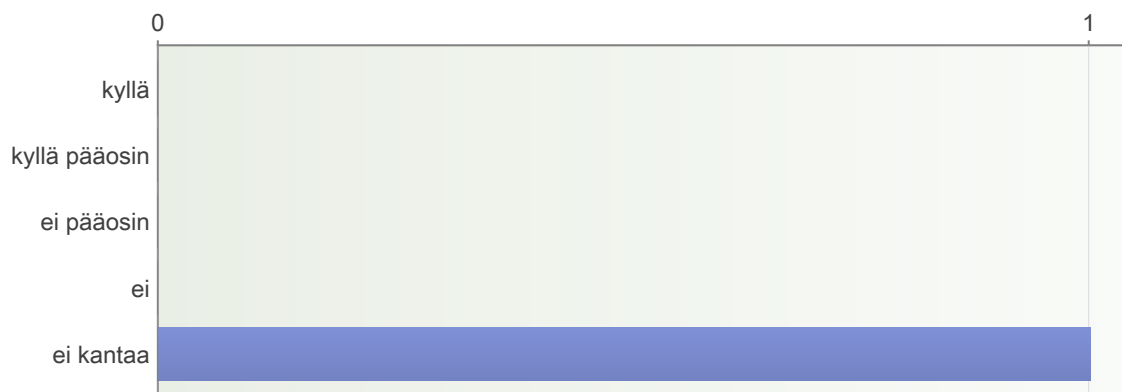

60. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

61. 16c. Turvaavatko säännökset maakunnan liikelaitoksen sote-keskukselle ja yksityisen tuottajan sote-keskukselle yhdenvertaiset toimintaedellytykset?

Vastaajien määrä: 1

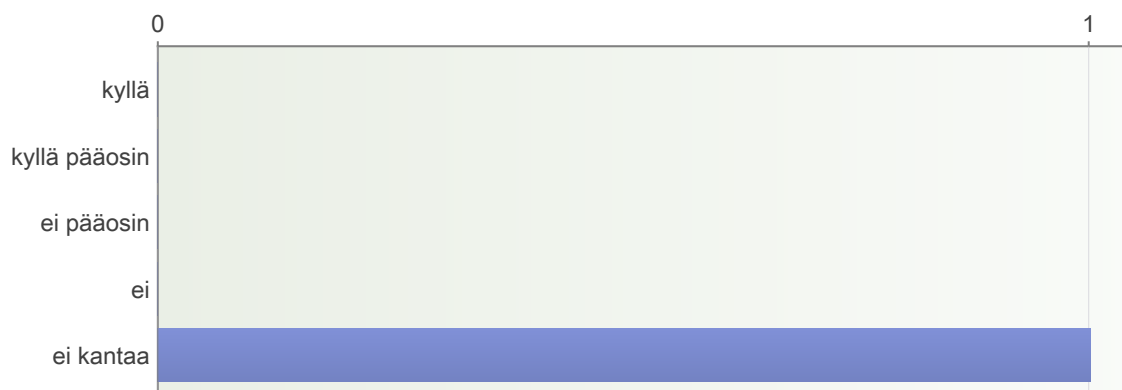

62. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

63. 17. Lakiluonnoksen 12 luvussa säädettäisiin lain voimaantulosta. 17a. Turvaavatko 85 §:n mukaiset asiakasseteliä koskevat siirtymäsäännökset palvelujen saatavuuden siirtymävaiheessa?

Vastaajien määrä: 1

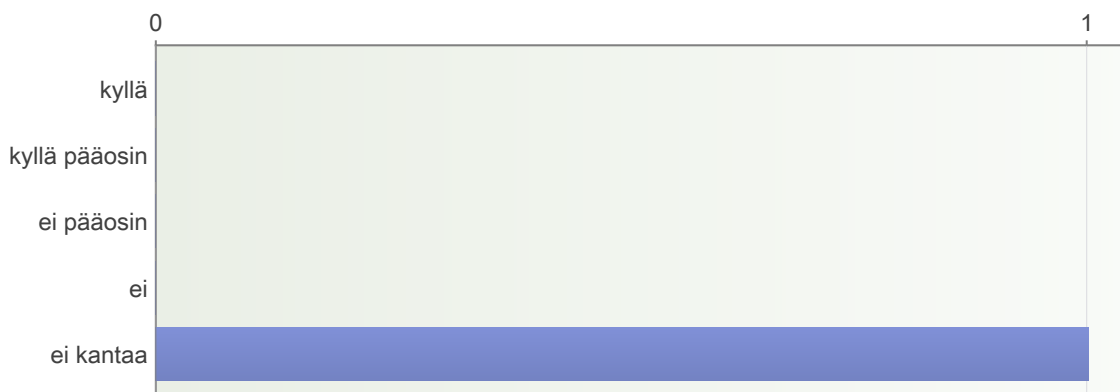

64. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

65. 17b. Turvaavatko 86 ja 88 §:n mukaiset sote-keskusta koskevat siirtymäsäännökset palvelujen saatavuuden siirtymävaiheessa?

Vastaajien määrä: 1

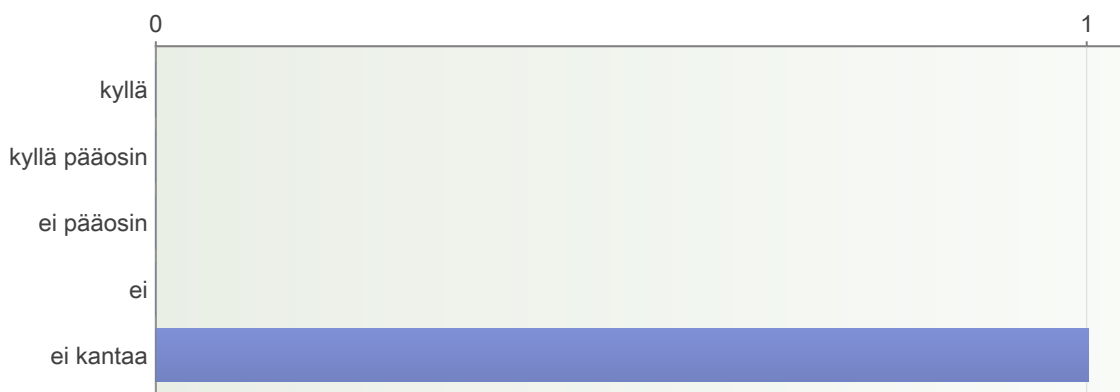

66. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

67. 17c. Turvaavatko 87 ja 89 §:n mukaiset suunhoidon yksiköitä koskevat siirtymäsäännökset palvelujen saatavuuden siirtymävaiheessa?

Vastaajien määrä: 1

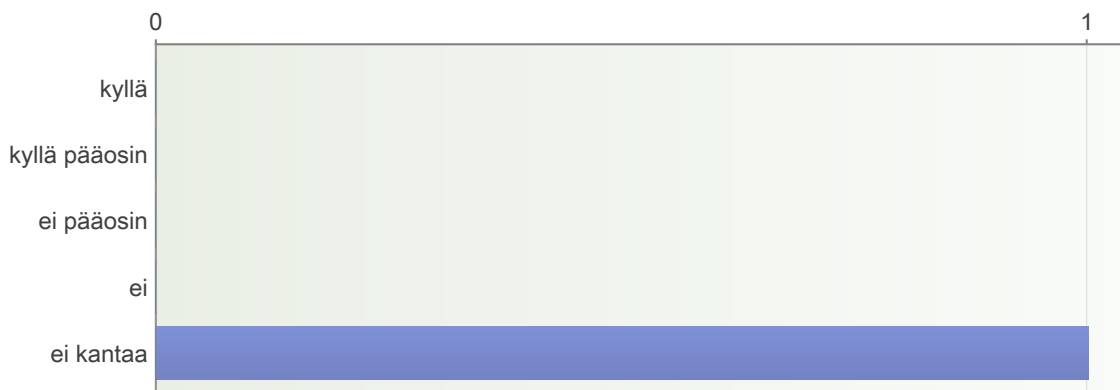

68. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

69. 17d. Turvaako esitys sosiaali- ja terveystalouden yksityisten tuottajien toimintaedellytykset?

Vastaajien määrä: 1

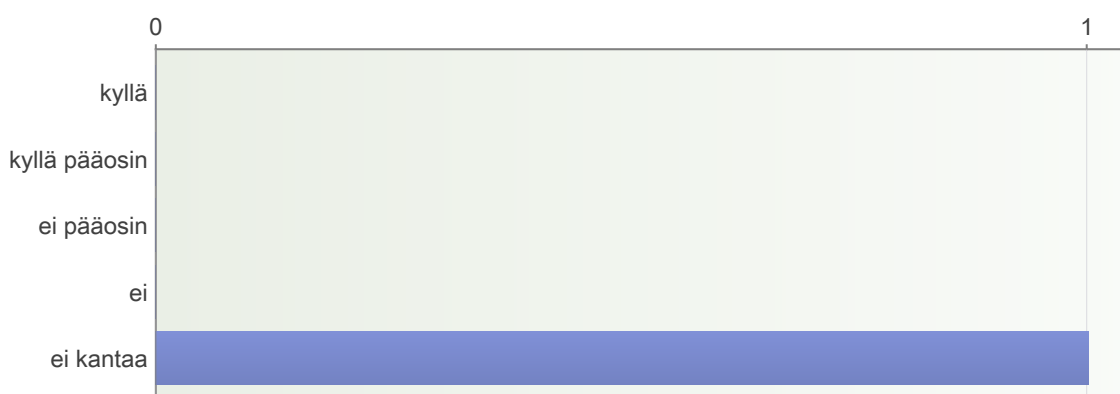

70. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

71. 17e. Antaako esitys riittävät edellytykset pienten toimijoiden toimimiseen sosiaali- ja terveydenhuollon palveluntuottajina?

Vastaajien määrä: 1

72. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

73. 18. Onko uudistuksen vaikutukset arvioitu näkemyksenne mukaan oikein ja riittävästi?

Vastaajien määrä: 1

74. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

75. 19. Miten arvioisitte uudistuksen vaikuttavan oman organisaationne tai jäsenorganisaatioidenne asemaan?

Vastaajien määrä: 1

- Uudistus tulee vaikuttamaan merkittävästi järjestöimme ja jäsenyhdistyksen asemaan. Jäsenyhdistyksemme tekevät tärkeää hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä alueen väestön keskuudessa ja lisäksi tarjoavat omahoidon tukea, tietoa, liikunta- ja omahoitoryhmiä sekä käytännön apua osteoporoosia sairastaville. Jäsenyhdistyksemme toiminta on tärkeä turvata myös jatkossa. Liitto puolestaan on toiminut vuosia hyvässä yhteistyössä terveydenhuollon ja kuntoutuksen ammattilaisten kanssa tarjoten mm. avo- ja ryhmämuotoista ja kunnille täysin maksutonta kuntoutuspalveluyhteistyötä STEA:n rahoittamana sopeutumisvalmennuksena kuntayhteistyöllä osteoporoosia sairastaville henkilöille. Osteoporoosia sairastaa noin 300 000 suomalaista. Nyt tuo yhteistyö saattaa päättyä uuden lain myötä, mikäli nk. harmaalla alueella (järjestöjen tarjoama ei-kilpailtu palvelu, joka ei ole perinteistä vapaaehtoistyötä) ja yhdyspinnoilla toimivaa järjestötyötä ei huomioida lainmuutoksen yhteydessä.

76. 20. Muut vapaamuotoiset huomiot hallituksen esitysluonnoksesta.

Ei vastauksia.

77. 21. Yksilöidyt muutosehdotukset lakiluonnokseen.

Vastaajien määrä: 1

-

54 § 3 mom. Suoran valinnan palveluntuottajan on tehtävä toiminta-alueellaan yhteistyötä maakunnan ja kuntien sekä järjestöjen kanssa hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi maakunnan kanssa tekeemässään sopimuksessa määritellyllä tavalla.